

15. června 2004

Souhrn hlavních tendencí

HDP České republiky v 1. čtvrtletí 2004 meziročně vzrostl reálně o 3,1 %. Tím Česká republika dosahuje výraznějšího předstihu před růstem HDP v eurozóně, kde HDP mezičtvrtletně vzrostl o 0,6 % a meziročně o 1,3 %.

Zdroji růstu HDP jsou na nabídkové straně ekonomiky především stavebnictví a průmysl, na poptávkové straně ekonomiky pak v poměrně vyvážené podobě tvorba hrubého fixního kapitálu (růst o 9,5 %) a spotřeba domácností (růst o 3,9 %).

V zahraničním obchodě došlo v 1. čtvrtletí 2004 ke zrychlení růstu vývozu i dovozu na dvojciferná čísla. Vývoz vzrostl meziročně o 12,1 %, dovoz pak o 11,1 %. Záporné saldo zahraničního obchodu se meziročně v 1. čtvrtletí 2004 snížilo o 3 mld. Kč, v dubnu však schodek opět narostl. Zahraniční obchod byl příznivě ovlivněn směnnými relacemi, které dosáhly hodnoty 102,6.

V meziročním porovnání rostly spotřebitelské ceny v lednu o 2,3 %, v dalších měsících se prosadila stabilizace. Došlo ke zvrátu v kladný inflační diferenciál vůči EU, kde inflace nepřekročila hranici 2 %. V okruhu dovozních cen a cen průmyslových výrobců se prosadil strmý růst cen ropy a kovů.

Lednový a únorový růst nezaměstnanosti vystřídal v dalších měsících sezónní pokles. V květnu poklesla registrovaná míra nezaměstnanosti na 9,9 %, což bylo o 0,6 p. b. více než ve stejném období předchozího roku. Charakteristickým rysem vývoje bylo pozastavení absorpce pracovních sil v sektoru služeb. Průměrná míra nezaměstnanosti v EU se pohybuje kolem 9 %.

Poměr deficitu běžného účtu platební bilance k HDP se zvýšil na 2,6 %. V bilanci výnosů rychlejší růst výdajů než příjmů znamenal prohloubení deficitu na 19,2 mld. Kč. Deficit běžného účtu nebyl tentokrát pokryt přebytkem finančního účtu, který dosáhl pouze 3,5 mld. Kč.

Měnový vývoj se vyznačoval pomalejším růstem peněžní zásoby (6,6 %) v porovnání s vývojem nominálního HDP (7,4 %). K charakteristickým rysům patřil dynamický růst spotřebitelských úvěrů a existence vysoké marže mezi vkladovými a úvěrovými úrokovými sazbami.

Ekonomický výkon souhrnně

- **Růst HDP pokračoval**

Zvýšení HDP v 1. čtvrtletí 2004 bylo větší než střednědobý trend, resp. než činí průměrné tempo přírůstků za předchozích osmnáct čtvrtletí jeho růstu. Došlo přitom k výrazným strukturálním změnám. Zásadní změna ve srovnání s předchozím vývojem spočívá v tom, že hlavním nositelem zvýšení HDP byly výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu, neboť růst výdajů na konečnou spotřebu domácností zpomalil. Negativní vliv čistého vývozu se výrazně zvětšil, zejména v důsledku soustavně klesajícího přebytku v bilanci služeb. K růstu HDP přispělo výlučně zvýšení produktivity práce, neboť dále se snižoval počet pracovních sil.

- **Upevnění mezinárodní ekonomické pozice ČR**

HDP ČR se zvýšil reálně i nominálně více než v zemích EU-15; kladný růstový diferenciál znamená mírné posílení ekonomické pozice ČR. Ve vztahu k přístupujícím zemím byl růstový diferenciál záporný.

- **Silný vliv vnějšího sektoru ekonomiky**

Posilování vnějšího sektoru ekonomiky, které se projevilo rostoucím vlivem na vývoj celkové poptávky a nabídky, mělo kromě zvětšujícího se rozsahu záporného čistého vývozu svůj odraz i ve změně struktury důchodů, výdajů a kapitálových transakcí. Pomalejší růst hrubého disponibilního národního důchodu než HDP, způsobený

zejména zrychlením růstu čistých prvotních důchodů nerezidentům, jakož i výrazně rychlejší růst výdajů na tvorbu hrubého kapitálu než hrubých národních úspor, vedl ke značnému zvýšení záporného salda národních běžných transakcí s nerezidenty i čistého úbytku finančních aktiv. Rostla tak míra financování domácí tvorby hrubého kapitálu vnějšími zdroji.

- **Na meziroční růst HDP reálně o 3,1 % mělo největší vliv zvýšení tvorby fixního kapitálu**

HDP v 1. čtvrtletí 2004 dosáhl v běžných kupních cenách výše 637,9 mld. Kč a meziročně vzrostl reálně o 3,1 %. K jeho růstu dvojnásobně více přispěl přírůstek výdajů na tvorbu hrubého kapitálu než přírůstek výdajů na konečnou spotřebu. Zrychlily růst a nejvíce vzrostly výdaje na tvorbu hrubého fixního kapitálu; zvýšily se reálně o 9,5 % a přispěly k růstu HDP 2,3 p. b. Podstatně rychleji rostly investice do budov a staveb než do strojů a zařízení. Růst výdajů na konečnou spotřebu domácností dosti zpomalil, avšak jejich meziroční zvýšení reálně o 3,9 % mělo na růst HDP vliv 1,9 p. b. Růst spotřeby domácností byl podpořen zvýšením jejich disponibilních hrubých důchodů a větším čerpáním spotřebitelských úvěrů. Míra úspor domácností přitom vzrostla, neboť obyvatelstvo citlivě vnímá růst nezaměstnanosti i míry inflace. Tvorba zásob rovněž přispěla k růstu HDP (1,0 p. b.) a tak z výdajových složek pouze vládní sektor měl negativní vliv na jeho vývoj; objem těchto výdajů se reálně snížil o 1,6 % a je důkazem restriktivních opatření vlády. Větší zrychlení a rychlejší růst celkového dovozu než celkového vývozu s negativním vlivem 7,0 p. b. a pozitivním vlivem 5,3 p. b. vedly ke zvětšení rozsahu záporného působení čistého vývozu na vývoj HDP. Rozhodlo o tom rapidní snížení aktivního salda příjmů a výdajů za služby (zejména růst dovozu ostatních služeb) v poměru k HDP. Značně se snížilo rovněž krytí celkového dovozu celkovým vývozem.

- **Větší vliv domácí poptávky než domácí nabídky**

Nominální objem úhrnné poptávky a nabídky v 1. čtvrtletí 2004 dosáhl v běžných cenách výše 1 046,4 mld. Kč a meziročně vzrostl reálně o 5,7 %. Zvýšení domácí realizované poptávky o 3,9 % a vnější poptávky o 8,3 % přispělo k růstu úhrnné poptávky o 2,4 p. b., resp. o 3,3 p. b. Domácí efektivní nabídka rostla pomaleji (2,1 %) než domácí poptávka a na zvýšení celkové nabídky se podílela 1,3 p. b. Zbývajících 4,4 p. b. vlivu připadlo na růst vnější nabídky (11,3 %). Důsledkem tohoto vývoje bylo snížení krytí domácí poptávky domácí nabídkou a zvýšení krytí domácí poptávky vnějšími zdroji.

- **Rychlejší růst národních konečných výdajů než HDP**

Zdroje k dispozici pro celkové konečné výdaje v 1. čtvrtletí 2004 dosáhly výše 1 064,5 mld. Kč a meziročně vzrostly reálně o 6,2 %. K jejich růstu podstatně více přispěl celkový dovoz (4,3 p. b.) než HDP (1,9 p. b.). Na zvýšení celkových konečných výdajů měl vliv růst celkového vývozu 3,3 p. b. a růst hrubých národních konečných výdajů 2,9 p. b. Růst konečných výdajů měl tudíž větší vliv na růst užití disponibilních zdrojů než HDP na růst jejich tvorby. Krytí hrubých národních konečných výdajů vytvořeným HDP se reálně snížilo o 1,7 %.

- **Značné zvýšení míry financování tvorby kapitálu z vnějších zdrojů**

Hrubý disponibilní národní důchod 620,3 mld. Kč byl nižší o 17,6 mld. Kč než HDP (v běžných cenách) a meziročně rostl o 5,6 %, tj. pomaleji než HDP (růst 7,3 %). Rozdíl v mírách růstu byl způsoben společným negativním vlivem čistých prvotních důchodů a čistých běžných transferů (meziroční zvýšení záporného salda o 10,6 mld. Kč). Výdaje na konečnou spotřebu rostly nepatrně méně než hrubý disponibilní národní důchod, takže nominální objem hrubých národních úspor 163,3 mld. Kč byl meziročně vyšší o 5,9 %. Míra úspor sice mírně vzrostla, avšak značně se zvýšila míra investic. Nedostatek národních úspor vedl k tomu, že financování tvorby hrubého kapitálu z vnějších zdrojů se zvýšilo ze 4,9 % v 1. čtvrtletí 2003 na 9,3 % v 1. čtvrtletí 2004.

- **Příspěvek produktivity práce k růstu HDP**

Souhrnná produktivita práce se v 1. čtvrtletí 2004 meziročně zvýšila o 3,9 % a z výrobních faktorů pouze její růst přispěl k přírůstku HDP. Rychleji než produktivita práce rostly prvotní důchody pracovníků na jednu činnou osobu, což vedlo ke zvýšení jednotkových pracovních nákladů.

Průmysl, stavebnictví a vybrané služby

- **Rekordní růst výroby základních odvětví**

Česká ekonomika v 1. čtvrtletí 2004 reálně prudce rostla, o čemž svědčí vývoj úhrnné produkce tří základních seskupení odvětví (průmysl, stavebnictví a vybrané tržní služby) s více než 7 %ním meziročním zvýšením a zároveň mimořádně velkým zrychlením růstu. Značného zvýšení produkce těchto odvětví bylo dosaženo výlučně růstem produktivity práce, která se v poměru k růstu průměrných mezd vyvíjela příznivě a vedla k poklesu jednotkových mzdových nákladů. Zatímco v průmyslu výrazný růst produkce nevytvořil více pracovních míst, naopak zaměstnanost meziročně poklesla, i když méně než před rokem, ve stavebnictví vedl rekordní růst výroby ke zvýšení zaměstnanosti a zejména ke zrychlení růstu počtu zaměstnanců. Zvýšení průmyslové i stavební produkce předcházelo růst nově uzavřených zakázek a další vytváření a rozšíření zásoby práce. Ke zrychlení růstu produkce přispěl rovněž zvýšený pohyb cen průmyslových výrobců, stavební produkce i cen vyváženého zboží.

- **Značný a odvětvově diferencovaný růst průmyslové výroby**

Růst průmyslu v letošním roce plynule navazoval na výsledky dosažené v roce 2003 a v některých směrech předčil očekávání. Ekonomický výkon průmyslu měřený indexem průmyslové výroby a tržbami z průmyslové činnosti byl v 1. čtvrtletí 2004 meziročně vyšší o 9,0 %, resp. reálně o 9,1 %, což představovalo zrychlení růstu o 2,7 p. b., resp. o 2,4 p. b. Za tímto vývojem se skrývají výrazné rozdíly růstu v jednotlivých měsících (3,8 % v lednu a 15,3 % v březnu) a značné výrobové i odvětvové změny. Z hlavních průmyslových seskupení největšího růstu (26,0 %) dosáhla výroba zboží dlouhodobé spotřeby s nízkým podílem na produkci (3,1 %) a výroba meziproductů (15,2 %) s významným podílem (40,7 %), což zároveň svědčí o zintenzivnění meziproductovosti českého průmyslu. Nepatrně rostla výroba energie. Růst produkce zpracovatelského průmyslu byl vyšší než růst celkové produkce (o 0,9 p. b.), přičemž mimořádně velká tempa přírůstku zaznamenala výroba kovů, hutních a kovodělných výrobků (22,2 %) a výroba elektrických a optických přístrojů (14,4 %). Klesla výroba a opravy strojů a zařízení (o 1,8 %) a výroba textilií a oděvů (o 0,5 %). Čtvrtletní růst tržeb z průmyslové činnosti se pohyboval rovněž ve značném rozpětí podle měsíců (2,4 % v lednu a 15,7 % v březnu). Ke zvýšení tržeb nejvíce přispěl z odvětvového hlediska zpracovatelský průmysl a věcně především vnější poptávka.

- **Vnější poptávka nejvíce přispěla k růstu průmyslové výroby**

Zvýšení tržeb z přímého vývozu v 1. čtvrtletí 2004 meziročně reálně o 13,7 % (z toho v březnu o 21,6 %) svědčí o mimořádném růstu exportní výkonnosti českého průmyslu; přičemž i při pomalém oživení eurozóny růst této výkonnosti zrychlil. Kupní síla přímého vývozu českého průmyslu se významně zvýšila a její meziroční růst byl rychlejší. Naproti tomu růst náročnosti dovozu na zdroje vyprodukované vývozem byl podstatně nižší než růst kupní síly a zpomalil. Zvýšení tuzemských tržeb (zboží pro domácí užití) bylo podstatně pomalejší (5,1 % reálně) ve srovnání s růstem tržeb z přímého vývozu, avšak růstový diferenciel se zmenšil. Prudce se zvýšily tržby podniků pod zahraniční kontrolou (o 12,3 % reálně) a navíc předstih jejich růstu před růstem celkových tržeb zrychlil. Zároveň to znamená, že se zvětšilo zaostávání růstu tržeb zbývajících podniků (5,5 % reálně) za růstem celkových tržeb, i když i zvýšení jejich tržeb bylo meziročně rychlejší.

- **Produktivita práce rozhodující faktor růstu průmyslové výroby při poklesu počtu pracovníků**

Mimořádně vysokým tempem vzrostla v průmyslu produktivita práce (meziročně o 10,8 %) a její růst se zrychlil; ke zvýšení tržeb však přispěla méně než před rokem, neboť snižování zaměstnanosti se zpomalilo (-2,4 % v 1. čtvrtletí 2003 a -1,6 % v 1. čtvrtletí 2004). Podstatně větší zrychlení růstu průměrných mezd než produktivity práce vedlo ke zpomalení poklesu jednotkových mzdových nákladů; meziročně se snížily o 2,0 % a jejich pokles zpomalil o 2,3 p. b.; zároveň se v běžných cenách snížil podíl úhrnu mezd na celkových tržbách z průmyslové činnosti, takže prvotní důchody podniků (např. zisky) rostly rychleji než tržby.

- **Nově uzavřené zakázky rostou rychleji než produkce**

Dobré předpoklady dalšího růstu průmyslové výroby vytváří vývoj nově uzavřených zakázek, jejichž nominální objem v 1. čtvrtletí 2004 byl meziročně vyšší o 15,7 % a jejichž růst zrychlil o 10,4 p. b., tj. podstatně více než tržeb z průmyslové činnosti. Rychleji se přitom zvýšily nově uzavřené zakázky ze zahraničí (18,4 %) při

pomalejším zrychlení růstu (9,2 p. b.) než celkových zakázek. Více se tudíž zvětšil koeficient vztahu mezi celkovými zakázkami a celkovými tržbami než mezi zahraničními zakázkami a tržbami z přímého vývozu. Výrazně rostly nominální objemy nově uzavřených zakázek zejména v odvětvích výroby ostatních dopravních prostředků a zařízení (o 68,7 %) a ze zahraničních zakázek v odvětvích výroby zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů. Předstih růstu nových zakázek před růstem tržeb i vývoj stavu zakázek spolu s nabíháním nových průmyslových kapacit v souladu se vstupem dalších zahraničních investorů představují potenciální zdroj růstu produkce a snížení tempa poklesu zaměstnanosti.

- **Pokračování růstu průmyslu**

Průmyslová produkce rovněž v dubnu udržela vysoké tempo růstu; meziročně byla vyšší o 10,1 %, přičemž nejvíce vzrostla výroba meziproduktů (o 15,2 %) a snížila se výroba energií (o 0,5 %). Z odvětví rostla především produkce základních kovů, hutních a kovodělných výrobků, výroba elektropřístrojů a chemických výrobků a poklesla produkce strojů, elektřiny, plynu a vody. Tržby z průmyslové činnosti se zvýšily meziročně reálně o 8,4 %, přičemž struktura růstu byla zhruba stejná jako u průmyslové produkce. Vyšší než uvedený průměr byl růst tržeb z přímého vývozu (9,8 %) a růst tržeb podniků pod zahraniční kontrolou (11,4 %). Pokračoval pokles počtu zaměstnanců průmyslových podniků (1,3 %) při růstu jejich produktivity práce o 9,8 % a jejich průměrných mezd o 6,9 %; výsledkem bylo snížení jednotkových mzdových nákladů o 2,6 %.

Za období čtyř měsíců (leden až duben 2004) vzrostla meziročně průmyslová produkce o 9,3 % a tržby z průmyslové činnosti se zvýšily reálně o 8,5 %. Při poklesu zaměstnanosti o 1,6 % se zvýšila produktivita práce o 10,2 % a průměrné mzdy o 8,1 %, což znamená pokles jednotkových mzdových nákladů o 1,9 %.

- **Výrazné zrychlení růstu stavební výroby**

Rovněž stavebnictví se vyznačovalo mimořádně vysokými tempy přírůstků výroby, zejména stavebních prací podle dodavatelských smluv („S“). Jejich objem (včetně odhadu) byl v 1. čtvrtletí 2004 meziročně reálně vyšší o 16,2 % a tak značné zrychlení růstu (16,9 p. b.) za čtvrtletí nebylo ještě v samostatné České republice zaznamenáno. Více se přitom zvýšila výroba v malých firmách do 19 zaměstnanců (17,0 %) než ve větších stavebních podnicích s 20 a více zaměstnanci (15,9 %). Z nich o značných 36,1 % se zvýšila výroba v podnicích s 300 až 399 zaměstnanci a pouze 8,0 % růstu zaznamenaly podniky s 20 až 99 zaměstnanci.

- **Mimořádně velký růst stavebních prací na nové výstavbě**

Velice rozdílný byl vývoj stavebních prací podle druhů i podle organizací; objem prací na nové výstavbě, rekonstrukcích a modernizacích byl v 1. čtvrtletí 2004 meziročně reálně vyšší o 17,8 % a jejich růst se zrychlil o značných 20,1 p. b., avšak objem prací na opravách a údržbě, po vysokém růstu v 1. čtvrtletí 2003, se v 1. čtvrtletí 2004 meziročně snížil reálně o 7,3 %. V tomtéž období se zvýšil objem stavebních prací podnikům pozemního stavitelství o 17,1 % a podnikům inženýrského stavitelství o 8,7 %, přičemž zrychlení růstu představovalo 18,3 p. b., resp. „pouze“ 4,5 p. b.

- **Specifické vlivy realizace stavebních prací**

K rychlému růstu stavebních prací kromě mimořádné situace, tj. jejich připraveného přeřazení do vyšší kategorie základní sazby daně z přidané hodnoty (s výjimkou bytové výstavby), přispělo pokračování rozvoje nových developerských projektů (obchodní a administrativní), souběh dokončovacích prací na mnoha velkých stavbách dopravní infrastruktury, obchodních center a pro zahraniční investory, jakož i zvětšení rozsahu prací na bytové výstavbě.

- **Růst počtu pracovníků i produktivity jejich práce**

Prudký růst stavebních prací v 1. čtvrtletí 2004 se uskutečnil při poklesu pracovní náročnosti, resp. za značného zvýšení (o 13,2 %) a zrychlení růstu (o 15,2 p. b.) produktivity práce měřené objemem „S“. Zvýšení pracovních příležitostí na stavbách znamenalo růst počtu pracovníků v podnicích s 20 a více zaměstnanci o 2,5 % a jejich průměrné měsíční mzdy o 8,5 %. To vedlo ke snížení jednotkových mzdových nákladů o 4,2 %, což v porovnání s jejich růstem v 1. čtvrtletí 2003 představuje výrazné zrychlení poklesu (o 11,1 p. b.). Necelé dvě třetiny celkového počtu zaměstnanců stavebních podniků představují manuálně pracující, jejichž počet se zvýšil o 1,8 %, tj. méně o 0,7 p. b. než celkový počet.

- **Více stavebních povolení**

Stavební úřady v 1. čtvrtletí 2004 vydaly 29 258 stavebních povolení, což je meziročně více o 17,2 %, přičemž orientační hodnota povolených staveb 62,9 mld. Kč se zvýšila minimálně. Nicméně téměř 30 % uvedeného objemu představují stavby bytových budov a zvýšení jejich orientační hodnoty o 5,8 % je výsledkem příznivého vývoje situace na trhu hypoték (značného růstu hypotečních úvěrů) a stavebního spoření.

- **Zásoby stavebních prací rostou, jejich růst však zpomaluje**

Stavební podniky s 20 a více zaměstnanci, s převažující činností na pozemním a inženýrském stavitelství a přípravných pracích pro stavbu, měly koncem 1. čtvrtletí 2004 uzavřeno 15,7 tisíc zakázek. Stav zakázek ke konci 1. čtvrtletí 2004 představoval zásobu dosud neprovedených stavebních prací za 173,4 mld. Kč avšak jejich meziroční růst o 12,8 % se značně zpomalil. V 1. čtvrtletí 2004 bylo nově uzavřeno zakázek v tuzemsku za 48,6 mld. Kč, což bylo meziročně více o 10,2 %, avšak jejich růst rovněž výrazně zpomalil. Zatímco tedy růst stavebních prací značně zrychloval, tak růst nově uzavřených zakázek a stavu zakázek výrazně zpomaloval. Přesto existuje dostatečné množství zásoby stavebních prací, které mohou být v různém časovém horizontu realizovány. Téměř tři čtvrtiny představují stavební zakázky s dobou realizace do jednoho roku.

- **Mimořádné zvýšení stavebnictví**

Růst stavební výroby v dubnu byl mimořádně velký; meziročně se zvýšila reálně o rekordních 62,4 % a s výjimkou bytové výstavby byla dílem celé věcné struktury prací. Silně se projevil vliv předfakturace stavebních prací podle dodavatelských smluv se sníženou sazbou DPH, což se zároveň odrazilo v podstatně nižším růstu stavebních prací vykonaných vlastními pracovníky. Údaje o zvýšení zaměstnanosti (o 2,9 %) a růstu jejich průměrné mzdy (o 8,2 %) neukazují nic mimořádného a nevybočují z trendového vývoje.

Za leden až duben 2004 (při započtení výše uvedené mimořádnosti) se stavební výroba zvýšila meziročně reálně o 31,6 %. Zaměstnanost v tomto období se zvýšila o 2,3 %; takže při růstu produktivity práce o 28,6 % a průměrných mezd o 8,6 % se snížily jednotkové pracovní náklady o 15,6 %.

- **Pokles prodeje aut vedl ke zpomalení růstu maloobchodních tržeb**

Odvětví vybraných tržních služeb (maloobchod, ubytování a stravování, doprava a spoje, zbývající tržní služby) v 1. čtvrtletí 2004 meziročně zvýšila objem tržeb reálně o 5,6 %, přičemž jejich růst zrychlil o 3,8 p. b. Nejvíce se zvýšily tržby v podnicích odvětví dopravy (o 9,1 %) a odvětví ubytování a stravování (o 8,4 %), kde zároveň došlo ke značnému zrychlení růstu (o 12,5 p. b.). Neočekávaně nízké bylo zvýšení tržeb v maloobchodě (pouze 1,4 %), přičemž se růst zpomalil o 1,8 p. b. V jednotlivých měsících se maloobchodní tržby vyvíjely značně rozdílně – od poklesu o 1,5 % v lednu po růst o 3,1 % v březnu. Na nízký čtvrtletní růst tržeb v maloobchodě měl negativní vliv prodej, opravy a údržba motorových vozidel (pokles reálně o 5,2 %) s výrazným kolísáním temp přírůstku v jednotlivých měsících. Na druhé straně se dosti zvýšil prodej pohonných hmot (o 4,5 % za 1. čtvrtletí 2004). V maloobchodě bez motoristického segmentu se v 1. čtvrtletí 2004 zvýšily tržby reálně o 2,8 %, v tom prodej potravin o 2,6 % s relativně stabilním měsíčním tempem a nepotravinářského zboží o 3,0 % s kolísavými tempy přírůstků. Celkový koeficient a dílčí koeficienty meziročního zrychlení nebo zpomalení růstu ukazují na značnou proměnlivost a vysoké rozpětí mezi maximem a minimem.

- **Nepatrně větší růst průměrných mezd než produktivity práce**

Počet zaměstnanců v podnicích vybraných tržních služeb se v 1. čtvrtletí 2004 meziročně změnil minimálně a jejich průměrné měsíční mzdy vzrostly o 5,8 %. Objem tržeb ve stálých cenách na jednoho zaměstnance se zvýšil o 5,4 %, což vedlo k mírnému růstu jednotkových mzdových nákladů (o 0,4 %). V jednotlivých odvětvích vybraných tržních služeb se měnila produktivita práce zaměstnanců, jejich průměrné mzdy a jednotkové mzdové náklady dosti rozdílně.

Vnější ekonomické vztahy

- **Zrychlení dynamiky vývozu i dovozu zboží**

V 1. čtvrtletí 2004 vývoz akceleroval, vzrostl meziročně o 12,1 %, dovoz byl vyšší o 11,1 %. Vývoz se zvýšil v relaci ke všem hlavním teritoriím, avšak diferencovaně. Nadprůměrná dynamika (18,1 %) provázela vývoz do evropských tranzitivních

ekonomik a do SNS. Nejvyšší růst vývozu byl docílen u polotovarů a průmyslového spotřebního zboží. Vývozní výkon byl příznivě ovlivněn směnnými relacemi a oživením obchodu v Evropské unii.

- **V 1. čtvrtletí 2004 se schodek bilance zahraničního obchodu snížil, v dubnu opět narostl**

Záporné saldo zahraničního obchodu se meziročně v 1. čtvrtletí 2004 snížilo o 3 mld. Kč. Odlišný vývoj byl zaznamenán v jednotlivých měsících. Po mírném deficitu v lednu skončila obchodní bilance v únoru aktivem (vývoz kryl dovoz na 103,0 %), v březnu a dubnu deficitem, který byl v dubnu výraznější (-10,8 mld. Kč). Tento výsledek byl ovlivněn opětovným předstihem růstu dovozu před vývozem. Na něm se podílel především růst pasiva v obchodu s Čínou, Japonskem, Ruskem a Koreou. Z věcného hlediska se významně zvýšil dovoz investičního zařízení. Výrazná dubnová eskalace vývozu a dovozu (meziročně o 24,7 %, resp. o 25,7 %) mohla být ovlivněna očekávanými změnami celních sazeb a administrativních podmínek zahraničního obchodu od května 2004.

- **Růst nabídky deviz a poptávky po devizách**

Nominální objem vytvořené nabídky deviz a poptávky po devizách 474,5 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2004 byl meziročně vyšší o 7,5 %. V poměru k HDP v běžných cenách to představovalo 74,4 %, což ve srovnání s 1. čtvrtletím 2003 bylo více o 0,2 p. b. Změna struktury celkové devizové nabídky a poptávky byla výrazná. Na nabídkové straně posílil vliv vývozu zboží a služeb a oslabil vliv dovozu kapitálu i transferů. Na poptávkové straně posílil vliv dovozu zboží a služeb i vývozu důchodů a oslabil vliv vývozu kapitálu a zvýšení devizových rezerv.

- **Nový negativní jev – schodek na účtech platební bilance**

Úhrn zůstatků na účtech platební bilance se meziročně změnil z přebytku 26,4 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2003 na schodek 13,2 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2004, což bylo způsobeno podstatně větší měrou snížením přebytku finančního účtu (o 30,9 mld. Kč) než zvýšením schodku běžného účtu (o 8,7 mld. Kč). Krytí schodku běžného účtu přebytkem finančního účtu se meziročně radikálně snížilo; poměr přebytku finančního účtu ke schodku běžného účtu v 1. čtvrtletí 2003 představoval 4,29násobek a v 1. čtvrtletí 2004 poklesl na nízký 0,21násobek. K financování schodku běžného účtu bylo použito devizových rezerv.

- **Více než dvojnásobné zvýšení schodku běžného účtu**

Schodek běžného účtu 16,7 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2004 byl meziročně vyšší o 8,7 mld. Kč. V poměru k nominálnímu objemu HDP představoval uvedený schodek 2,6 %, tj. o 1,2 p. b. více než v 1. čtvrtletí 2003. Ke zvýšení schodku došlo v důsledku rychlejšího růstu výdajů (11,6 %) než růstu příjmů (9,7 %); přičemž celkový výsledek nejvíce negativně ovlivnil o více než polovinu pokles příjmů v bilanci běžných převodů, v důsledku snížení rozsahu zahraniční pomoci z fondů EU a z titulu různých forem převodů domácnostem. Došlo tak k meziročnímu poklesu přebytku o 7,8 mld. Kč. Meziročně se schodek bilance výnosů zvýšil o 2,8 mld. Kč (růst reinvestovaného zisku a pokles vyplacených dividend z přímých a portfoliových investic) a přebytek bilance služeb snížil o 1,4 mld. Kč (podstatně větší růst výdajů než příjmů, z toho zejména růst tuzemské poptávky po nákupu ostatních služeb ze zahraničí). A tak jedině obchodní bilance měla kladný vliv na vývoj schodku běžného účtu platební bilance.

- **Snížení přebytku finančního účtu na pouhou desetinu**

Přebytek finančního účtu 3,6 mld. Kč v 1. čtvrtletí 2004 meziročně poklesl o 30,9 mld. Kč. V poměru k nominálnímu objemu HDP představoval 0,6 % a byl nižší o 5,2 p. b. než v 1. čtvrtletí 2003. Objem aktiv finančního účtu se meziročně snížil tak výrazně, že nedosáhl ani dvacetiny aktiv z 1. čtvrtletí 2003 a objem pasiv byl meziročně nižší o více než polovinu. Vzhledem k tomu, že meziročně byl v 1. čtvrtletí 2004 čistý příliv přímých zahraničních investic větší o 2,9 mld. Kč (31,1 mld. Kč) a čistý příliv portfoliových investic dokonce větší o značných 58,3 mld. Kč (25,6 mld. Kč), tak prudké snížení přebytku finančního účtu způsobil jedině čistý odliv ostatních investic (51,8 mld. Kč), což ve srovnání s čistým přílivem v 1. čtvrtletí 2003 znamenalo meziroční změnu 92,4 mld. Kč. V 1. čtvrtletí 2004 přímé zahraniční investice v tuzemsku dosáhly 31,5 mld. Kč, z toho činil základní kapitál 11,1 mld. Kč a reinvestovaný zisk 17,7 mld. Kč a z portfoliových investic dosáhly čisté nákupy tuzemských akcií 22,0 mld. Kč. Výrazný odliv kapitálu z tuzemska v rámci ostatních investic nejvíce ovlivnil bankovní sektor, který značně snížil stav krátkodobých vkladů přijatých od zahraničních bank a klientů (snížení krátkodobých pasiv o 66,7 mld. Kč).

- **Meziročně nižší růst devizových rezerv ČNB** Devizové rezervy ČNB bez vlivu kurzových rozdílů se v 1. čtvrtletí 2004 zvýšily o 6,9 mld. Kč především zásluhou výnosů ze zahraničních depozit, což však bylo meziročně méně o 5,4 mld. Kč. V poměru k HDP činila změna devizových rezerv ČNB 1,1 % a byla nižší o 1,0 p. b. než v 1. čtvrtletí 2003.

Oficiální devizové rezervy ČNB 22 076 mil. EUR byly meziročně nižší o 2,8 % (při oslabení kurzu koruny o 3,7 %). V poměru k nominálnímu anualizovanému objemu HDP stav devizových rezerv dosáhl 28,7 %, což bylo meziročně méně o 1,1 p. b. V průběhu 1. čtvrtletí 2004 byl vývoj devizových rezerv ovlivňován, kromě kurzových rozdílů, pouze změnou kapitálových a úrokových výnosů. Na devizovém trhu v tomto období nebylo ze strany ČNB intervenováno.

- **Značné výkyvy ve vývoji kurzu CZK vůči EUR** Devizový kurz CZK vůči EUR dosáhl v průměru za 1. čtvrtletí 2004 výše 32,85 a meziročně česká koruna oslabilo v důsledku tržních vlivů o 3,7 %, což pravděpodobně ovlivnilo zvýšení schodku běžného účtu platební bilance a značné snížení přebytku finančního účtu platební bilance. Kurz CZK vůči EUR v průběhu 1. čtvrtletí 2004 dosti kolísal. Na začátku roku koruna oslabilo a koncem ledna již začala posilovat a pod vlivem příznivých výsledků zahraničního obchodu si tento trend udržovala. V dubnu se dostala na úroveň 32,51 CZK/EUR. Devizový kurz CZK vůči USD dosáhl v průměru za 1. čtvrtletí 2004 výše 26,28 a meziročně česká koruna posílila o 12,2 %; USD oslabilo na světových trzích. Kurz CZK vůči USD v průběhu 1. čtvrtletí 2004 rovněž kolísal, zejména v důsledku vývoje vztahu CZK/EUR.

Index nominálního efektivního kurzu CZK byl v 1. čtvrtletí 2004 meziročně nižší o 1,9 %; na toto znehodnocení CZK měl největší negativní vliv vztah české koruny k euru, v němž byla realizována rozhodující část zahraničního obchodu. Index reálného efektivního kurzu CZK byl v 1. čtvrtletí 2004 meziročně nižší o 2,2 % při konstrukci na bázi cen průmyslových výrobků a o 2,5 % při konstrukci na bázi spotřebitelských cen. V průběhu 1. čtvrtletí 2004 se vzájemný vztah obou indexů přiblížil (rozdíl se snížil) na 0,3 p. b. a svědčí o rostoucím vlivu inflace v ČR, což v porovnání s celoročním vývojem za rok 2003 je změna tendence.

Cenový vývoj

- **Lednový silný vzestup spotřebitelských cen vystřídala stabilizace** Mimořádně nízký růst spotřebitelských cen patřil ke specifickým rysům ekonomického vývoje v roce 2003. V prvních měsících roku 2004 se prosadil očekávaný růst spotřebitelských cen. V meziročním porovnání rostly spotřebitelské ceny v lednu o 2,3 %. Lednový meziroční růst spotřebitelských cen byl z poloviny ovlivněn změnami regulovaných cen a DPH. V únoru a v dubnu bylo dosaženo stejného meziročního růstu spotřebitelských cen jako v lednu, tj. 2,3 %. V květnu růst spotřebitelských cen zrychlil na 2,7 %. Potvrdil se zvrát v kladný inflační diferenciel vůči EU, kde inflace nepřekročila hranici 2 %.
- **Růst dovozních a vývozních cen byl zdrojem spirálového růstu cen v návazných cenových okruzích** Dovošní a vývošní ceny rostly meziročně v 1. čtvrtletí roku 2004 ve všech třech měsících, v průměru pak o 0,7 %, resp. o 0,9 %, v porovnání se 4. čtvrtletím roku 2003 shodně o 1 p. b. Na tomto vývoji se v nemalém měřítku podílel kurzový vývoj, kdy koruna vůči dolaru již tolik neposilovala a na druhé straně zesílilo oslabení koruny vůči euru. K největším rozdílům v porovnání s předchozím vývojem došlo u nerostných paliv, kde poklesy se změnilly v růsty a rozdíly činily v porovnání se 4. čtvrtletím u dovozu 3,9 p. b. a vývozu 4,1 p. b. Směnné relace v meziročním porovnání se v prvních třech měsících roku 2004 vyvíjely velmi příznivě a v průměru činily 102,6 %. Tento vývoj pozitivně ovlivňoval jak exportní výkon, tak i ziskovost firemního sektoru. Nejvýrazněji se na příznivé hodnotě úhrnných směnných relací podílela skupina strojů a dopravních prostředků, u které směnná relace činila 102,8 %.
- **Strmý růst cen ropy a kovů** Meziročně se ceny průmyslových výrobců v 1. čtvrtletí zvýšily o 1,7 %, v dubnu však akcelerovaly až na 3,7 %. Významný byl růst cen základních kovů, jenž v průměru za 1. čtvrtletí dosáhl 3,7 %, v březnu pak 5,6 %. Strmý růst cen kovů a ropy byl vyvolán zvýšením poptávky v Asii, zejména v Číně, ale důležitou roli sehrál i růst geopolitického napětí a spekulativní motivace.

Nezaměstnanost, zaměstnanost a mzdy

- **Lednový a únorový růst nezaměstnanosti vystřídal v dalších měsících sezónní pokles**

Nejvyšší míra registrované nezaměstnanosti byla v únoru (10,9 %). V dalších měsících vlivem sezónních efektů míra nezaměstnanosti klesala. V květnu poklesla o 0,3 p. b. na 9,9 %, což bylo o 0,6 p. b. výše než ve stejném období roku 2003. Počet nezaměstnaných se snížil na 520 tisíc, což bylo o 23 tis. více v porovnání s předchozím rokem. Nesoulad nabídky a poptávky na pracovním trhu se nezměnil, počet neumístěných uchazečů na jedno volné pracovní místo byl v obou letech 11,7.

- **Pozastavení absorpce pracovních sil v sektoru služeb**

Ve vývoji zaměstnanosti pokračují dlouhodobě se prosazující tendence. Klesá počet zaměstnanců, rostou počty podnikatelů bez zaměstnanců, klesá počet pracovníků v zemědělství a průmyslu. Zaměstnanost v primárním sektoru klesla v 1. čtvrtletí 2004 pod hranici 200 tis. osob, úbytek počtu pracovníků v sekundárním sektoru činil meziročně 40,9 tis. osob. Novým jevem byl úbytek pracovníků v sektoru služeb. Růst počtu pracovníků zachovala odvětví dopravy, činnosti v oblasti nemovitostí a podnikatelských činností, na druhé straně klesla zaměstnanost ve vzdělávání.

- **Pokračování rychlého růstu nominálních i reálných mezd**

Průměrná měsíční hrubá nominální mzda v 1. čtvrtletí 2004 vzrostla o 8,8 %, což představuje zrychlení oproti předcházejícím čtvrtletím, kdy růst činil 6,3 % a 6,9 %. Jde o důsledek několika faktorů. Na rychlejším tempu růstu průměrné mzdy zaměstnanců nepodnikatelské sféry se podílela úprava jejich platových tarifů, čímž došlo ke skokovému růstu o 9,7 %. Rychlý růst nominálních mezd v podnikatelském sektoru byl ovlivněn dynamickým vývojem výkonů i zisku. Růst průměrné reálné mzdy v 1. čtvrtletí 2004 dosáhl 6,4 % (v průměru za celý rok 2003 to bylo 6,7 %), což v porovnání se střednědobým vývojovým trendem představuje nadprůměrnou hodnotu.

Měnový vývoj

- **Zrychlení růstu M_2**

Peněžní zásoba M_2 koncem 1. čtvrtletí 2004 dosáhla 1 756,0 mld. Kč; v jeho průběhu se nepatrně snížila, avšak meziročně byla značně vyšší (o 134,2 mld. Kč), když po předchozím zpomalování se její růst zrychlil. Od 1. čtvrtletí 2003 se meziroční přírůstky M_2 soustavně zvětšovaly, přičemž v monetární bilanci na straně způsobu emise peněz výlučně k tomu přispěl růst čistých domácích aktiv a na straně druhů peněz v oběhu především zvyšování stavu transakčních peněz.

- **Značná změna struktury aktiv i pasiv**

Meziroční změna struktury M_2 na nabídkové i poptávkové straně monetární bilance byla výrazná: čistá zahraniční aktiva (904,8 mld. Kč na konci 1. čtvrtletí 2004) jen nepatrně poklesla v důsledku snížení stavu pasiv téměř o desetinu a ke značnému zvýšení čistých domácích aktiv přispělo zrychlení růstu klientských úvěrů obchodních bank a ČNB, které koncem 1. čtvrtletí 2004 dosáhly výše 793,9 mld. Kč. Po jejich poklesu v 1. čtvrtletí 2003 se postupně začaly mírně zvyšovat, aby koncem roku 2003 a počátkem roku 2004 jejich růst výrazně zrychlil. Poměr čistých zahraničních aktiv k čistým domácím aktivům byl meziročně značně nižší. Mimořádně vysoká tempa přírůstku transakčních peněz z předchozího roku se v 1. čtvrtletí 2004 mírně zpomalila a o jejich meziročním zvýšení o 15,7 % (791,2 mld. Kč na konci 1. čtvrtletí 2004) rozhodl především růst netermínovaných vkladů. Stav netransakčních (quasi) peněz (964,8 mld. Kč) po značném předchozím poklesu byl meziročně sice vyšší, avšak objem termínovaných vkladů se dále snížil, i když podstatně méně než před rokem. Poměr transakčních peněz k netransakčním penězům byl meziročně vyšší o více než desetinu.

- **Rychlejší růst HDP než M_2**

Průměrný roční stav M_2 v období 2. čtvrtletí 2003 až 1. čtvrtletí 2004 ve srovnání s obdobím 2. čtvrtletí 2002 až 1. čtvrtletí 2003 se zvýšil méně o 2,0 p. b. než stav koncem období. V poměru k anualizovanému objemu HDP v běžných kupních cenách se průměrný roční stav M_2 meziročně zvýšil z 66,2 % na 66,6 %, což znamená zpomalení důchodové obrátkovosti peněz. Průměrný roční stav netransakčních peněz se meziročně zvýšil podstatně rychleji než stav M_2 ; důchodová rychlost obrátu M_1 se značně snížila, což je důsledek ochoty především domácností držet peníze déle a více.

- **Převís vkladů nad úvěry je nižší** Vysoké převýšení stavu celkových vkladů nad stavem klientských úvěrů obchodních bank a ČNB se meziročně mírně snížilo. Pokles úvěrové zadluženosti se zastavil, zejména v důsledku rychlejšího růstu vkladů než úvěrů v sektoru nefinančních podniků.
 - **Na domácno-
stech vydělávají
obchodní banky
více než na nefi-
nančních podnicích** Řídící úrokové sazby se v průběhu 1. čtvrtletí 2004 nezměnily. Hladina tržních úrokových sazeb obchodních bank zaznamenala meziročně pokles. K poklesu úrokových sazeb došlo v situaci, kdy se zvýšila peněžní zásoba a její meziroční růst zrychlil. Výnosové úroky bank, tj. úroky, které musí platit domácnosti za úvěry, byly v 1. čtvrtletí 2004 vyšší 1,9násobně než úroky placené nefinančními podniky (8,243 %, resp. 4,307 %), přičemž meziročně se snížily úroky domácností pouze o 3,5 % a úroky nefinančních podniků o 12,9 %. Nákladové úroky bank, tj. úroky z vkladů domácností, byly rovněž vyšší než úroky přijaté nefinančními podniky, avšak pouze 1,2násobně (1,292 %, resp. 1,040 %); přičemž meziročně se snížily v domácnostech o 18,0 % a u nefinančních podniků o 20,1 %.
- Rozdíl mezi výnosností z poskytování úvěrů a nákladovostí z přijatých vkladů, tj. úroková marže v 1. čtvrtletí 2004 ve vztahu k domácnostem 6,951 p. b., se meziročně téměř nezměnila, zatímco ve vztahu k nefinančním podnikům 3,267 p. b. poklesla o 10,3 %.

Státní rozpočet

- **Rychlejší růst příjmů než výdajů státního rozpočtu** Fiskální politika měla v 1. čtvrtletí 2004 z hlediska meziročního vývoje mírně restriktivní charakter. Podle pokladního plnění státního rozpočtu se meziročně zvýšily příjmy podstatně rychleji než výdaje, přičemž růst příjmů zrychlil a růst výdajů výrazně zpomalil. Souhrnným pozitivním projevem těchto peněžních toků bylo značné meziroční snížení rozpočtového schodku (o 24,02 mld. Kč). V poměru k nominálnímu objemu HDP za 1. čtvrtletí 2004 představuje schodek (7,82 mld. Kč) 1,2 %, což znamená meziroční pokles o 4,2 p. b. Nižší meziroční schodek byl výsledkem většího přírůstku příjmů (o 28,44 mld. Kč) a podstatně menšího přírůstku výdajů (o 4,42 mld. Kč). Z hlediska schváleného státního rozpočtu na rok 2004 bylo toho dosaženo rozhodující měrou plněním plánovaných příjmů a pouze nepatrně k tomu přispělo neplnění plánovaných výdajů. Větší plnění celoročně plánovaných příjmů (24,8 %) než plánovaných výdajů (22,4 %) bylo strukturováno do těch položek, které jsou spjaté s vyššími výkony ekonomiky v 1. čtvrtletí 2004 ve srovnání s 1. čtvrtletím 2003.
- **Značný meziroční růst daňových příjmů** Z celkových příjmů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2004 ve výši 186,8 mld. Kč představují daňové příjmy celkem 173,3 mld. Kč, které byly meziročně vyšší o 15,6 % a jejichž neplnění celoročního rozpočtu (24,3 %) bylo negativně ovlivněno především daněmi z příjmů, zisku a kapitálových výnosů (23,2 %) a pojistným na SZ a příspěvkem na státní politiku nezaměstnanosti (24,0 %), které mají velkou váhu na celkové výši příjmů (59,8 %). Relativně dobrého plnění bylo dosaženo v příjmech na daních ze zboží a služeb v tuzemsku (25,5 %) s podílem 29,7 % na celkových příjmech. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace 13,5 mld. Kč se meziročně značně zvýšily a byly plněny na 34,1 %.
- **Meziroční pokles sociálních dávek** Z celkových výdajů státního rozpočtu za 1. čtvrtletí 2004 ve výši 194,6 mld. Kč představují běžné výdaje 188,2 mld. Kč, které meziročně vzrostly o 3,8 % při plnění celoročního rozpočtu na 23,4 %. Kapitálové výdaje byly značně nižší než v 1. čtvrtletí 2003. Z běžných výdajů vysoké čerpání mají zejména neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění (33,4 %) s mírným meziročním růstem. Sociální dávky 77,0 mld. Kč byly meziročně nižší o 1,6 % a jejich čerpání z celoročního rozpočtu (24,6 %) rovněž kleslo ve srovnání s 1. čtvrtletím 2003. Na tento vývoj měly největší vliv sociální důchody. Na meziročním snížení kapitálových výdajů se nejvíce podílely investiční nákupy a související výdaje, jejichž objem meziročně poklesl o více než pětinu.

Státní dluh 537,9 mld. Kč ke konci 1. čtvrtletí 2004 byl meziročně vyšší 1,25násobně.

V poměru k anualizovanému nominálnímu objemu HDP stav dluhu dosáhl 20,9 %, což bylo meziročně více o 3,3 p. b.

Zdroje dat: ČSÚ, MF ČR, ČNB, MPSV: propočty ČSÚ.

Poslední informace této zprávy pocházejí ze dne 10. června 2004. Analýza vycházela z měsíčních statistických údajů.

Tabulka č. 1 Měsíční makroekonomické ukazatele

	Měsíce 2003									Měsíce 2004			
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
Spotřebitelské ceny ¹⁾ , v %, r/r	-0,1	0,0	0,3	-0,1	-0,1	0,0	0,4	1,0	1,0	2,3	2,3	2,5	2,3
Spotřebitelské ceny ²⁾ , v %, m/m	0,2	0,0	0,0	0,1	-0,2	-0,5	0,1	0,5	0,2	1,8	0,2	0,1	0,0
Ceny průmyslových výrobců ¹⁾ , v %, r/r	-0,7	-0,8	-0,9	-0,6	-0,4	0,0	-0,1	0,4	0,2	1,6	1,5	2,1	3,7
Ceny průmysl. výrobců ²⁾ , v %, m/m	-0,8	-0,3	-0,2	-0,2	0,1	0,4	0,6	0,4	0,9	0,8	0,3	0,8	0,8
Dovoz zboží ¹⁾ , v %, r/r	11,6	-0,1	10,1	15,0	13,8	5,8	10,9	3,4	20,9	-0,8	12,9	20,5	25,7
Vývoz zboží ¹⁾ , v %, r/r	4,8	8,5	8,9	13,8	12,4	9,6	13,5	1,4	21,7	-0,6	18,5	18,7	24,7
Obchodní bilance, v mld. Kč, kumulativně od počátku roku, k. o.	-11,8	-14,0	-17,4	-29,2	-36,1	-35,7	-41,1	-49,5	-69,4	-0,3	3,3	-0,9	-11,7
Míra registrované nezaměstnanosti ³⁾	9,63	9,44	9,52	9,88	9,97	10,05	9,92	9,90	10,31	10,84	10,86	10,65	10,20
Průmyslová produkce ¹⁾ , v %, r/r	5,6	3,2	6,2	4,8	8,0	5,2	5,2	4,8	8,9	3,8	7,1	15,3	10,1
Stavební práce ¹⁾ , reálně v %, r/r	3,3	-0,9	12,1	15,9	18,7	14,5	12,1	13,9	8,6	15,0	9,9	21,4	62,4

¹⁾ meziroční změna

²⁾ změna proti předcházejícímu měsíci

³⁾ podíl počtu nezaměstnaných registrovaných na úřadech práce k úhrnu pracovních sil v %

Tabulka č. 2 Vybrané čtvrtletní makroekonomické ukazatele

		2003				2004
		1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	1. Q
Hrubý domácí produkt	v mld.Kč, běžné ceny	594,4	656,4	636,8	644,8	637,9
Hrubý domácí produkt	reálně, v %, r/r	2,8	2,9	3,4	3,3	3,1
Konečná spotřeba	reálně, v %, r/r	4,4	4,7	3,9	3,3	2,1
z toho: spotřeba domácností	reálně, v %, r/r	5,1	5,2	5,6	3,8	3,9
Tvorba hrubého kapitálu	reálně, v %, r/r	2,7	6,1	4,7	9,5	12,7
z toho: fixního	reálně, v %, r/r	6,2	6,3	8,3	8,5	9,5
Vývoz zboží a služeb	reálně, v %, r/r	4,1	4,2	7,8	6,8	8,3
Dovoz zboží a služeb	reálně, v %, r/r	5,6	7,4	8,7	9,6	11,3
Čistý vývoz k HDP	v % z běžných cen	-0,2	-1,4	-2,4	-4,7	0,1
Běžný účet k HDP	v % z běžných cen	-1,4	-5,6	-7,5	-10,0	-2,6
Finanční účet k HDP	v % z běžných cen	5,8	2,9	6,5	10,7	0,6